

Образложење предлога о промени цена комуналних услуга

Садашња цена воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода, које ЈКП „Водовод“ Краљево примењује према корисницима својих услуга важи од 08.08.2022. године.

Надзорни одбор ЈКП „Водовода“ Краљево Одлуком о повећању цене воде, услуга канализације и пречишћавања отпадних вода број 1696/4 од 13. јуна 2022. године утврдио је цене ових услуга.

Цене комуналних услуга Надзорни одбор ЈКП „Водовода“ Краљево утврдио је на основу елемената из претходно донете Одлуке о елементима за образовање цена производа и услуга број 1696/3 од 13. јуна 2022. године. На цитиране одлуке Надзорног одбора ЈКП „Водовода“ Краљево Скупштина града Краљева дала је сагласност решењем број 011-235/2022-I од 8. јула 2022. године, а у примени је од 08.08.2022. године.

Овај ниво цена комуналних услуга: воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода не омогућава одрживост система за производњу и дистрибуцију воде и пречишћавање отпадних вода јер је дошло до великог увећања трошкова за производњу воде, одвођење и пречишћавање отпадних вода и одржавање водоводне и канализационе мреже тачније дошло је до значајног повећања цена електричне енергије, горива и мазива, материјала за производњу воде и осталих елемената који учествују у процесу производње здраве пијаће воде.

Активна политика цена пијаће воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода треба да се заснива на дугорочној стратегији развоја одрживог пословања са циљем постепеног повећања цена, како би се успоставила билансна равнотежа између остварених прихода и расхода.

Садашња цена воде, канализације и одвођења отпадних вода, имајући у виду све услове пословања, као и ниво просечне нето зараде у граду Краљеву пре свега представља социјалну, а не економску категорију и као таква не омогућава дугорочно одржавање квалитета услуга водоснабдевања.

Потребан је такав ниво цене услуга који треба да омогући покриће свих оперативних трошкова, трошкова редовног пословања, али и обнову самих производних и дистрибутивних капацитета.

ЈКП „Водовод“ Краљево се финансира из средстава по основу продаје воде и одвођења отпадних вода и других услуга, односно све обавезе према Републици Србији, Граду Краљеву, добављачима, кредиторима, запосленима као и др. сервисирају се искључиво из прихода које предузеће остварује у пословању.

Основни извор прихода је приход од претежне делатности – од продаје воде и одвођења отпадних вода. Овај приход зависи директно од **продате** количине воде и одведених отпадних вода и **цене ове комуналне услуге**.

ЈКП „Водовод“ Краљево је једино предузеће у области водоснабдевања, одвођења и пречишћавања отпадних вода на територији Града Краљева тако да је његов положај и пословање у великој мери условљено одлукама Оснивача и мерама Владе Републике Србије, што представља и оквир за креирање пословне политике предузећа.

За утврђивање висине цене и њеног даљег кориговања веома је важна анализа покривености трошкова.

ЈКП „Водовод“ Краљево је пословну 2023. годину завршио пословним губитком од 7.802.000 динара, према редовним финансијским извештајима предатим АПР-у 2024. године.

АНАЛИЗА ПОСЛОВНИХ ПРИХОДА

Пословни приходи покривају 98,84% пословних расхода, односно 92,66% укупних расхода.

у 000 динара

ПОДАЦИ ИЗ БИЛАНСА УСПЕХА ЗА 2023. ГОДИНУ	Износи су у хиљадама динара	Процент покривености (%)
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	669.440	
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	677.242	98,84%
УКУПНИ РАСХОДИ	722.467	92,66%

Приход од основне делатности чине приходи од продате воде и услуга одвођења и пречишћавања отпадних вода као и приходи од одржавања прикључака.

Цена воде и одвођење отпадних вода за привреду је већа од цене воде и одвођења отпадних вода за грађане.

у 000 динара

	Приход од продаје воде, услуге одвођења и пречишћавања отпадних вода и одржавања прикључка	Приход
1.	Домаћинства и стамбене зграде за воду и канализацију	319.987
2.	Привреда и локали за воду и канализацију	147.800
3.	Приход од одржавања прикључка	45.071
	Укупан приход из основне делатности	512.858

Остварена просечна цена продате воде у 2023. години износи 108,66 динара и добија се када се подели укупан приход од продаје воде, услуге одвођења и пречишћавања отпадних вода и одржавања прикључка са фактурисаним кубцима – 512.858.000,00 динара подељено са 4.719.682 m³ износи 108,66 динара.

	Продаја воде	m ³	Учешће	Цене воде без ПДВ-а
1.	Продаја воде привреди 2023. год. у m ³	928.212	19,67%	165,43
2.	Продаја воде грађанима 2023. год. у m ³	3.791.470	80,33%	92,53
	Укупно у 2023. год у m³	4.719.682	100,00%	

Продаја воде се врши привреди и грађанима, са тим да је учешће продате воде грађанима са 80,33% значајније у односу на продату воду привреди 19,67%, што значи да има значајнији утицај у оствареној просечној цени укупно продате воде.

АНАЛИЗА ПОСЛОВНИХ РАСХОДА

ПОСЛОВНИ РАСХОДИ ЗА 2023. годину - подаци из Биланса успеха (износи су у хиљадама динара)

РБ	Позиција	Пословни расходи	Учешће у укупним трошковима
I	Варијабилни трошкови	124.840	18,43%
1.	Материјал	50.657	7,48%
2.	Електрична енергија	63.214	9,33%
3.	Трошкови горива	10.969	1,62%
II	Фиксни трошкови	552.402	81,57%
1.	Персонални трошкови	421.410	62,22%
2.	Амортизација и резервисања	79.015	11,67%
3.	Остали фиксни трошкови	51.977	7,67%
I+II	Укупно фиксни и варијабилни трошкови	677.242	100,00%

У оквиру пословних расхода налазе се сви расходи који се односе на обављање основне делатности и они су подељени на фиксне, са учешћем од 81,57% и варијабилне са учешћем од 18,43%.

ПРОЈЕКЦИЈА ПОСЛОВНИХ РАСХОДА ЗА 2024. ГОДИНУ

ПОСЛОВНИ РАСХОДИ ЗА 2024. годину - подаци из Програма пословања ЈКП „Водовод“ Краљево за 2024. годину (износи су у хиљадама динара)

РБ	Позиција	Пословни расходи	Учешће у укупним трошковима
I	Варијабилни трошкови	134.050	17,67%
1.	Материјал	54.050	7,12%
2.	Електрична енергија	68.000	8,96%
3.	Трошкови горива	12.000	1,58%
II	Фиксни трошкови	624.652	82,33%
1.	Персонални трошкови	483.725	63,76%
2.	Амортизација и резервисања	76.223	10,05%
3.	Остали фиксни трошкови	64.704	8,53%
I+II	Укупно фиксни и варијабилни трошкови	758.702	100%

У оквиру пројектованих пословних расхода налазе се сви расходи који се односе на обављање основне делатности и они су подељени на фиксне, са учешћем од 82,33% и варијабилне 17,67%.

ЈКП „Водовод“ Краљево, солидарно са градом Краљево, поред наведених пословних расхода има и обавезу отплате дугорочног кредита према КФВ банци, годишња рата у износу **250.080,00** еура без камате.

Напомињемо да је чланом 7.2. Трилатералног уговора о коришћењу средстава КФВ-а, намењених реализацији програма водоснабдевања и канализације у општинама средње величине у Србији I - Фаза 2 закључен 24.08.2010. године између Града Краљева, ЈКП „ВОДОВОД“ Краљево и Владе Републике Србије (заводни број 1238/10 од 27.07.2010. године) предвиђено је да Град: „испуни институционалне захтеве, а нарочито да спроведе план прилагођавања цена разрађен у складу са критеријумима учинка наведеним у Посебном уговору о спровођењу Уговора о кредиту и финансирању“.

Неопходно је имати у виду да је водоснабдевање, одвођење и пречишћавање отпадних вода делатност са претежно фиксним трошковима који не зависе од количине произведене воде и одведених употребљених вода.

У складу са важећим ценама воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода, које ЈКП „Водовод“ Краљево примењује према корисницима својих услуга, сходно чињеници да пословни приходи не покривају пословне расходе а имајући у виду инфлацију од 22,70% у периоду од 2022. до 2023. године, сматрамо да сви наведени аргументи иду у прилог чињеници да је неминовно извршити промену цене поменутих комуналних услуга како не би довели у питање одрживост водоснабдевања и пословање предузећа.

Опис	2022	2023	укупно
Стопа инфлације по годинама	15,10%	7,6%	22,70%

Имајући у виду да би потребан ниво цена значајније оптеретио буџет грађана Краљева и привреде, **обраћамо Вам се захтевом за повећање цена комуналних услуга у износу од 20%**, што би представљало већи део процента инфлације за претходне две године.

Упоредни преглед важећих и предложених цена за дистрибуцију воде и услуга одвођења и пречишћавања отпадних вода без пдв-а

	ОПИС	ВАЖЕЋА ЦЕНА дин/м ³	ПРЕДЛОГ ЦЕНЕ са увећањем од 20,00%
ДОМАЋИНСТВА			
1.	ВОДА	63,30	75,96
2.	НАКНАДА ЗА УЗЕТУ ВОДУ - не улази у обрачун ПДВ-а	0,24	0,24
3.	ПДВ 10% (1.)x10%	6,33	7,60
4.	УКУПНО (1.+2.+3.)	69,87	83,80
ДОМАЋИНСТВА СА КАНАЛИЗАЦИЈОМ			
1.	ВОДА	63,30	75,96
2.	НАКНАДА ЗА УЗЕТУ ВОДУ- не улази у обрачун ПДВ-а	0,24	0,24
3.	ОДВОЂЕЊЕ ОТПАДНИХ ВОДА	18,56	22,27
4.	ПРЕЧИШЋАВАЊЕ ОТПАДНИХ ВОДА	10,22	12,26
5.	НАКНАДА ЗА ИСПУШТЕНУ ВОДУ - не улази у обрачун ПДВ-а	0,22	0,22
6.	ПДВ 10% (1.+3.+4.) x10%	9,21	11,06
7.	УКУПНО (1.+2.+3.+4.+5.+6.)	101,75	122,01
ПРИВРЕДА			
1.	ВОДА	116,34	139,61
2.	НАКНАДА ЗА УЗЕТУ ВОДУ - не улази у обрачун ПДВ-а	0,46	0,46
3.	ПДВ 10% (1.)x10%	11,63	13,96
4.	УКУПНО (1.+2.+3.)	128,43	154,03
ПРИВРЕДА СА КАНАЛИЗАЦИЈОМ			
1.	ВОДА	116,34	139,61
2.	НАКНАДА ЗА УЗЕТУ ВОДУ- не улази у обрачун ПДВ-а	0,46	0,46
3.	ОДВОЂЕЊЕ ОТПАДНИХ ВОДА	31,67	38,00
4.	ПРЕЧИШЋАВАЊЕ ОТПАДНИХ ВОДА	16,75	20,10
5.	НАКНАДА ЗА ИСПУШТЕНУ ВОДУ - не улази у обрачун ПДВ-а	0,22	0,22
6.	ПДВ 10% (1.+3.+4.) x10%	16,48	19,77
7.	УКУПНО (1.+2.+3.+4.+5.+6.)	181,92	218,16
ПОГОНСКА СПРЕМНОСТ СИСТЕМА			
1.	ПОГОНСКА СПРЕМНОСТ СИСТЕМА ПО КОРИСНИКУ-месечно	115,00	138,00
2.	ПДВ 20%	23,00	27,60
3.	ПОГОНСКА СПРЕМНОСТ СИСТЕМА СА ПДВ-ом (1.+2.)	138,00	165,60

Цене комуналних услуга односе се на цене свих производа и услуга из делатности ЈКП „Водовод“ Краљево, примењују се на територији коју покрива систем јавног водовода или јавне канализације.

-Просечан месечни рачун четворочланог домаћинства по садашњим ценама-

Домаћинство 4 члана		
Потрошња у m ³	Садашња цена без пдв-а	Износ рачуна без пдв-а
20	(101,75-9,21 пдв) 92,54	1.850,80
Погонска спремност система без пдв-а		115,00
Укупан износ рачуна		1.965,80
Просечна нето зарада у Краљеву у марту 2024. године Извор података Републички завод за статистику	Месечни издатак за воду и одвођење за четворочлану породицу (са садашњом ценом)	Учешће издатака за воду и одвођење у просечној нето заради у %
75.648,00	1.965,80	2,60%

-Просечан месечни рачун четворочланог домаћинства са предложеним повећањем од 37,70%-

Домаћинство 4 члана		
Потрошња у m ³	Цена са 20,00% повећања без пдв-а	Износ рачуна без пдв-а
20	(122,00-11,05 пдв) 110,95	2.219,00
Погонска спремност система без пдв-а		138,00
Укупан износ рачуна		2.357,00
Просечна нето зарада у Краљеву у марту 2024. године Извор података Републички завод за статистику	Месечни издатак за воду и одвођење за четворочлану породицу (са предложеном ценом)	Учешће издатака за воду и одвођење у просечној нето заради у %
75.648,00	2.357,00	3,11%

У Стратегији управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године („Сл.гласник РС“, број 3/2017) **цена воде и услуга** је најважнији извор финансирања комуналног сектора. Просечна пројектована економска цена воде за планирани период износи око 1,35 EU/m³ (без пореза на додату вредност), а динамику њеног достизања треба прилагодити економској моћи становништва и привреде.

Притом се може усвојити стандард лимита, изражен у виду удела трошкова за ове комуналне услуге у просечном дохотку домаћинства, који треба да буде значајно виши од актуелног стања, али да не прелази око 4% просечног расположивог дохода домаћинства.

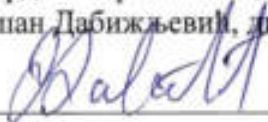
У складу са Споразумом са крајњим примаоцем у вези са спровођењем пројекта „Изградња и унапређење система за прикупљање (канализације) и третман комуналних отпадних вода у Граду Краљево“ - ИПА 2017, чија је сврха да ближе уреди права и обавезе споразумних страна у вези са овим пројектом, у члану 4. став 1. тачка 4. Град Краљево је дужан да обезбеди одрживост објекта из члана 1 уговора што се нарочито обезбеђује усвајањем тарифног модела за наплату третмана отпадних вода и предузме потребне радње за пријем и запошљавање неопходних радника ради несметаног функционисања објекта и његово даље одржавање.

Наговештавамо да ће у наредном периоду бити потребно усклађивање цена услуга и по овом основу.

У Краљево, дана 17.06.2024. године

Припремили:

Координатор књиговодствених послова
Душан Дабижјевић, дипл. економиста

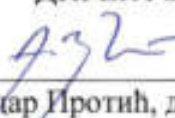
Руководилац сектора за економско финансијске послове
Марија Милашиновић, дипл. економиста

Извршни директор
Срећко Несторовић, дипл. инж. машинства

ЈКП "ВОДОВОД" КРАЉЕВО
ДИРЕКТОР

Александар Ировић, дипл. правник

